

TẬP ĐỌC

TIẾNG RU

(1 tiết)

I - MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Rèn kỹ năng đọc thành tiếng :

– Đọc đúng các từ ngữ : *làm mật, yêu nước, thân lúa, núi cao,...* (MB) ; hoặc : *mật, mùa vàng, nhân gian, đốm lửa,...* (MN).

– Nghỉ hơi đúng giữa các dòng thơ ; nghỉ hơi sau mỗi khổ thơ dài hơn sau mỗi dòng, mỗi câu thơ. Biết đọc bài thơ với giọng tình cảm, thiết tha.

2. Rèn kỹ năng đọc – hiểu :

– Hiểu nghĩa các từ ngữ khó trong bài (*đồng chí, nhân gian, bối*).

– Hiểu điều bài thơ muốn nói với em : Con người sống giữa cộng đồng phải yêu thương anh em, bạn bè, đồng chí.

3. Học thuộc lòng bài thơ.

II - ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

Tranh minh họa bài thơ. Thêm tranh (ảnh) minh họa đất phù sa bồi ven sông (nếu có).

III - CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

A - KIỂM TRA BÀI CŨ

Hai HS kể lại câu chuyện *Các em nhỏ và cụ già* theo lời 1 bạn nhỏ trong truyện (HS1 kể đoạn 1 và 2. HS2 kể đoạn 3 và 4), sau đó trả lời câu hỏi : *Câu chuyện muốn nói với các em điều gì ?*

B - DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Truyện *Các em nhỏ và cụ già* đã cho các em thấy : Con người phải yêu thương nhau, quan tâm đến nhau. Sự quan tâm, sẵn sàng chia sẻ của người khác

làm cho mỗi người cảm thấy những lo lắng, buồn phiền dịu bớt và cuộc sống đẹp hơn. Bài thơ *Tiếng ru* các em học hôm nay sẽ tiếp tục nói với các em về mối quan hệ giữa người với người trong cộng đồng.

2. Luyện đọc

a) *GV đọc diễn cảm bài thơ* (giọng thiết tha, tình cảm)

(HS quan sát tranh minh họa bài thơ trong SGK : Các bạn nhỏ đang hồn hở đi giữa cánh đồng lúa chín vàng rực, có ong bay, hoa nở,...).

b) *GV hướng dẫn HS luyện đọc kết hợp giải nghĩa từ*

– Đọc từng câu thơ : mỗi HS tiếp nối nhau đọc 1 câu (2 dòng thơ).

– Đọc từng khổ thơ trước lớp

+ HS tiếp nối nhau đọc 3 khổ thơ. GV nhắc các em nghỉ hơi đúng sau các dấu câu, nghỉ hơi giữa các dòng thơ ngắn hơn nghỉ hơi kết thúc mỗi khổ thơ.

+ HS tìm hiểu nghĩa các từ mới : *đồng chí, nhân gian, bối* được chú giải sau bài.

– Đọc từng khổ thơ trong nhóm.

– Cả lớp đọc ĐT bài thơ (giọng vừa phải).

3. Hướng dẫn tìm hiểu bài

GV hướng dẫn HS đọc từng khổ, cả bài (chủ yếu là đọc thầm) để tìm hiểu bài thơ. Cũng có thể cho HS trao đổi nhóm, trả lời các câu hỏi trong SGK, sau đó phát biểu ý kiến trước lớp.

– GV mời 1 HS đọc thành tiếng khổ thơ 1, cả lớp đọc thầm, trả lời : *Con ong, con cá, con chim yêu những gì ? Vì sao ?* (HS phát biểu. GV chốt lại :

+ Con ong yêu hoa vì hoa có mật ngọt giúp ong làm mật.

+ Con cá yêu nước vì có nước cá mới bơi lội được, mới sống được. Không có nước cá sẽ chết.

+ Con chim yêu trời vì có bầu trời cao rộng, chim mới thả sức tung cánh hót ca, bay lượn.)

– Một HS đọc câu hỏi 2 (*Hãy nêu cách hiểu của em về mỗi câu thơ trong khổ thơ 2*), đọc câu mẫu. Cả lớp đọc thầm khổ thơ 2, suy nghĩ, trả lời. GV khuyến khích các em diễn đạt mỗi câu thơ theo nhiều cách. VD :

+ *Một thân lúa chín chẳng nên mùa vàng.*

→ *Một thân lúa chín không làm nên mùa lúa chín.*

→ *Nhiều thân lúa chín mới làm nên mùa lúa chín.*

→ *Vô vàn thân lúa chín mới làm nên cả một mùa vàng.*

+ *Một người đâu phải nhân gian / Sống chẳng một đốm lửa tàn mà thôi !*

→ *Một người không phải là cả loài người / Sống một mình giống như một đốm lửa đang tàn lụi.*

→ Nhiều người mới làm nên nhân loại / Sóng cô đơn một mình, con người
giống một đốm lửa nhỏ không toả sáng, cháy lan ra được, sẽ tàn...

– Một HS đọc thành tiếng khổ thơ cuối, cả lớp đọc thầm lại, trả lời : Vì sao
núi không chê đất thấp, biển không chê sông nhỏ ? (Núi không chê đất thấp vì
núi nhờ có đất bồi mà cao. Biển không chê sông nhỏ vì biển nhờ có nước của
muôn dòng sông mà đây.)

– Cả lớp đọc thầm khổ thơ 1 ; GV hỏi : câu lục bát nào trong khổ thơ nói
lên ý chính của cả bài thơ ? (Con người muốn sống, con ơi / Phải yêu đồng chí,
yêu người anh em.)

GV : Bài thơ khuyên con người sống giữa cộng đồng phải yêu thương
anh em, bạn bè, đồng chí.

4. Học thuộc lòng bài thơ

– GV đọc diễn cảm bài thơ. Sau đó hướng dẫn HS đọc khổ thơ 1 (giọng
thiết tha, tình cảm, nghỉ hơi hợp lí) :

*Con ong làm mật, / yêu hoa /
Con cá bơi, / yêu nước ; // con chim ca, / yêu trời /
Con người muốn sống, / con ơi /
Phải yêu đồng chí, / yêu người anh em. //*

– Hướng dẫn HS đọc thuộc lòng tại lớp từng khổ thơ, cả bài thơ.

– HS thi đọc thuộc lòng từng khổ thơ, cả bài thơ.

5. Củng cố, dặn dò

– Một hoặc hai HS nhắc lại điều bài thơ muốn nói.

– GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tiếp tục học thuộc bài thơ.